

Motion till riksdagen 2005/06:U356

av **Holger Gustafsson m.fl. (kd)**

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Sammanfattning

Den svenska utrikespolitiken ska vara aktiv snarare än reaktiv. Den måste också vara fast förankrad i respekt för de mänskliga rättigheterna, det okränkbara människovärdet och rätten till liv. Arbetet för demokrati och mänskliga rättigheter måste få ökad tyngd i det svenska bistånds- och utrikespolitiska arbetet. Kristdemokraterna vill med andra ord att Sverige ska driva mer av en värdegrundad utrikespolitik.

För att främja världsfreden, minska de globala klyftorna och miljöförstöringen krävs ökat internationellt samarbete, vilket främst sker på global nivå via FN, på regional nivå inom EU, Europarådet och OSSE och genom det nordiska samarbetet. Alla dessa internationella samarbetskanaler är mycket viktiga. Samtidigt är det viktigt att Sverige och andra länder inte värjer sig för att eftersträva betydande reformer och effektiviseringar av de internationella organisationerna. Kristdemokraterna vill här särskilt nämna FN. FN måste effektiviseras och reformeras för att klara sina mycket omfattande och komplicerade uppgifter.

För att behålla goda internationella kontaktytor i tider av ökad globalisering och för att kunna följa politiken på nära håll i andra länder, stödjer vi en stark och bred utrikesförvaltning. Sverige behöver fler kontaktpunkter i utrikesrepresentationen, inte färre.

Fel! Okänt namn på

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Förslag till riksdagsbeslut.....	3
1 Sverige i världspolitiken.....	4
2 Värdegrundad utrikespolitik	4
2.1 Etik och värderingar	4
2.2 Ett tydligt signalspråk.....	5
2.3 Följ upp utrikespolitiken.....	5
3 Utrikespolitik för demokrati och mänskliga rättigheter	5
4 Utrikespolitik för global utveckling.....	6
5 Utrikespolitik för fred och säkerhet	7
6 Internationellt samarbete	7
6.1 Samordning med globala aktörer.....	8
6.2 Samordning på global nivå.....	8
6.3 Samordning av Sveriges utrikespolitik	9
6.3.1 Svensk ministerfunktion för mänskliga rättigheter	9
6.3.2 Centrum för internationell fredsutveckling.....	9
7 Förenta nationerna.....	9
8 Europeiska unionen	10
9 Nordiskt samarbete	10
10 Utrikesförvaltningen.....	11
10.1 EU:s kandidatländer och Vitryssland	11
10.2 EU-ambassader och gemensam EU-diplomati	11
10.3 MR- och miljöattachéer	12
10.4 Integrering med handels- och exportfrämjande verksamhet.....	12

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att universella rättigheter och gemensamma spelregler bör utvecklas i det internationella systemet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att öka öppenheten i svensk utrikespolitik genom att inbjuda det civila samhället till utvärderingar och debatter om svenska internationella åtaganden.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om en övergripande ministerfunktion för mänskliga rättigheter.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att Sverige skall arbeta för stor öppenhet inom regionala statsorganisationer, t.ex. EU, Asean och AU i Afrika, vid samarbete för att lösa gemensamma problem.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om vikten av att utveckla ett "Centrum för internationell fredsutveckling" bestående av bl.a. svenska fredsforskningsinstitut.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att Sverige bör ha diplomatiska representationer i samtliga EU:s kandidat- och anslutningsländer.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att utreda förutsättningarna för MR- och miljöattachéer på svenska utlandsrepresentationer.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att samlokalisera svenska handelskammare och exportråd med utlandsrepresentationer.
9. Riksdagen anvisar med följande förändringar, i förhållande till regeringens förslag, för budgetåret 2006 anslagen under utgiftsområde 5 Internationell samverkan enligt uppställning:

Anslag Uo5 (tusental kr)	Regeringens förslag	Anslagsförändring
5:1 Bidrag till vissa internationella organisationer	994 454	-94 500
5:3 Nordiskt samarbete	13 995	-4 000
5:8 Utrikespolitiska institutet	12 226	-1 200
5:9 Svenska Institutet	85 204	-10 200
5:10 Information om Sverige i utlandet	9 700	-2 000
Totalt för Uo5	1 358 949	-111 900

Fel! Okänt namn på

1 Sverige i världspolitiken

Sverige har haft en hög profil i internationell politik. Det gäller inte minst fred och säkerhet, utvecklings- och biståndspolitik, miljösamarbete och hållbar utveckling. Dessvärre har Sverige tappat inriktning och handlingskraft inom utrikespolitiken. Bristen på visioner är kanske värst när det gäller EU-politiken. Sveriges profil i FN är otydlig förutom när det gäller regeringens reaktiva handlingsmönster och slentrianmässiga hänvisningar till FN-beslut och säkerhetsrådets uttalanden utan vidare motivering. De visioner som den socialdemokratiska regeringen presenterade för svensk politik för global utveckling var uppmanande, men Socialdemokraterna har ännu inte förklarat hur visionerna ska omsättas i praktiken. Det är genom praktisk handling och resultat man belönas med förtroende och trovärdighet i utvecklingsfrågor.

Kristdemokraterna anser att det behövs en förnyad och aktivare utrikespolitik för Sverige anpassad till dagens globala verklighet.

2 Värdegrundad utrikespolitik

2.1 Etik och värderingar

Nationella intressen har länge styrt internationella relationer och utrikespolitik. Eller annorlunda uttryckt: Stater bedriver en utrikespolitik som syftar till ökad makt och inflytande och som ökar det ekonomiska väståndet inom det egna landet. Etik och värderingar är alltför sällan vägledande för utrikespolitiskt beslutsfattande.

I dagens globaliserade värld är människor allt mer beroende av varandra. Nationsgränser spelar en allt mindre roll. Detta ökar behovet av internationell samordning för att lösa gemensamma problem och för att främja en positiv utveckling. Kristdemokraterna menar att normer och värderingar ska användas som styrinstrument i Sveriges utrikespolitiska relationer. Organisationer, strukturer, formalia och beslutsprocesser inom främst Förenta nationerna utgör en viktig grund. Men det krävs också tydliga normer för att ge bättre och tydligare spelregler i det internationella systemet. Etiska normer behövs också för att främja relationerna mellan folk med olika bakgrund och kultur. Då länder integreras och gränserna mellan inrikes- och utrikespolitiken allt mer suddas ut, ökar behovet av tydliga värderingar inom utrikespolitiken. Kristdemokraterna anser därför att det är viktigt att de gemensamma spelreglerna i det internationella umgänget utvecklas. Annars är risken stor för ökade nationella motsättningar, med kulturella missförstånd och konflikter som följd.

2.2 Ett tydligt signalspråk

Den värdegrundade utrikespolitiken måste åtföljas av ett tydligt signalspråk. Sverige och andra stabila demokratier måste stå upp för de demokratiska värderingarna i den praktiska politiken inom exempelvis FN. Så har inte varit fallet i Socialdemokraternas utrikespolitik. Ett exempel var Sveriges nedlagda röst i omröstningen om Libyens ordförandepost i FN:s kommission för mänskliga rättigheter (MRK). Problemet bestod av en krock mellan upprätthållandet av mänskliga fri- och rättigheter och varje medlemsregions rätt att framföra sina kandidater. I sådana principkrockar måste valet vägledas av en värdegrundad utrikespolitik och ett tydligt signalspråk. En nedlagd svensk röst med hänvisning till formalia är enligt Kristdemokraterna helt fel signalspråk. Nästa utmaning i sammanhanget är att tillse att det MR-råd som ska ersätta MRK inte kommer att präglas av samma paradoxala förhållanden som MRK emellanåt gjorde (diktaturen Libyen som ordförande som ett gravrande exempel).

2.3 Följ upp utrikespolitiken

Kristdemokraterna anser det angeläget att upprätta tydligare uppföljningsmekanismer för att förstärka effektiviteten och trovärdigheten i Sveriges utrikespolitik. Den förda utrikespolitiken bör kontinuerligt granskas mot bakgrund av Sveriges åtaganden genom FN:s konventioner och konferenser. För att öka den folkliga debatten bör regeringen inbjuda representanter från folkrörelser och näringsliv, samt akademiker, för att diskutera olika aspekter av Sveriges utrikespolitik och internationella åtaganden.

3 Utrikespolitik för demokrati och mänskliga rättigheter

Människovärdet bör sättas i centrum för svensk utrikespolitik och internationell samverkan under 2000-talet. Detta skall genomsyra såväl multilateral samverkan inom Förenta nationerna, Europeiska unionen och andra internationella organ, liksom bilaterala relationer med andra enskilda länder.

Svensk utrikespolitik skall i det internationella samarbetet främja fred, frihet och en social och ekologiskt hållbar utveckling, samt mänskliga rättigheter, förståelse och försoning. Sverige måste stå upp för grundläggande värderingar i de internationella relationerna och driva en stark demokrati- och MR-linje inom utrikespolitiken. Det handlar inte om att påtvinga andra länder en svensk syn på demokrati och mänskliga rättigheter, utan om att föra en politik utifrån universella deklARATIONER och förklaringar. Samtidigt får det aldrig råda tvivel i våra internationella relationer att krav på demokrati och mänskliga rättigheter är odiskutabla.

Fel! Okänt namn på

Försoning mellan folkgrupper framstår i den internationella politiken som en av de största och viktigaste utmaningarna under de kommande åren.

Inom FN har såväl FN:s generalsekreterare som UNDP fastslagit målet ”alla mänskliga rättigheter för alla människor”. Det innebär t.ex. att sociala och ekonomiska rättigheter är lika viktiga som civila och politiska rättigheter. Sverige bör aktivt arbeta för detta långsiktiga mål. Metoderna och verkningssmedlen kan dock variera utifrån praktisk lämplighet och möjlighet. Samförstånd bör prioriteras före negativa sanktioner.

För att främja en sammanhållen utrikespolitik som gynnar demokrati och respekten för mänskliga rättigheter i alla olika politikområden som har en internationell dimension, bör Sverige ha en övergripande ministerfunktion för mänskliga rättigheter (se vidare i kap. 6.3.1).

4 Utrikespolitik för global utveckling

Globaliseringen har medfört att avståndet mellan länder har minskat drastiskt och att det ömsesidiga beroendet mellan folken ökat. I dagens värld är vi alla allt mer beroende av varandra.

Inom Europa upplever vi en integration mellan länder och folk som saknar motstycke. EU har blivit en modell och förebild för andra regioner, som t.ex. Mercusur i Latinamerika, Asean i Asien eller AU i Afrika, vad gäller ekonomisk och politisk integration. Kristdemokraterna anser att Sverige skall arbeta för stor öppenhet mellan regionala statsorganisationer, t.ex. EU, Asean och AU i Afrika, vid samarbete för att lösa gemensamma problem.

Efter det kalla krigets slut och den bipolära maktstrukturens sönderfall ser vi idag i världspolitiken en kvarvarande supermakt (USA) vid sidan av femsex olika regioner som växer sig allt starkare. Regionaliseringen av världspolitiken kan, i värsta fall, innebära en uppdelning av världen i olika maktcentra som antingen konkurrerar med, eller bildar allianser med varandra. Ökad regional integration kan också vara en möjlig väg mot ett globalt samhälle där medlemmarna tar ansvar för varandra och den gemensamma sociala och ekonomiska utvecklingen. Sverige bör verka för öppna regioner som samarbetar och finner gemensamma lösningar på gemensamma problem.

Handeln mellan länder ökar. Aldrig förr har den ekonomiska aktiviteten varit så hög och direktinvesteringarna mellan olika länder så stora. Frihandeln och teknologiutvecklingen har lett till en ekonomisk tillväxt utan motstycke och världens totala BNP är idag högre än någonsin. Samtidigt är det långt ifrån alla människor som får del av den totala ekonomiska tillväxten och klyftorna inom och mellan länder ökar. Tillgången till den moderna kommunikationsteknologin och Internet riskerar att dela upp världen och människor genom nya klyftor.

Den ekonomiska tillväxten innebär att påfrestningarna på miljön är enorma. Växthuseffekten och klimatfrågorna är tydliga varningssignaler som måste tas på största allvar. Länder måste finna en bättre väg att kombinera ekonomisk tillväxt med ekologiskt och socialt hänsynstagande.

Vi stödjer en allt mer öppen värld med ökad frihandel, integration och utbyte mellan folk och länder. Samtidigt måste den ekonomiska globaliseringen åtföljas av global solidaritet. Det behövs internationella och nationella åtgärder för att komma till rätta med globaliseringens problematiska sidor.

5 Utrikespolitik för fred och säkerhet

Insikten om att vi är gränslöst beroende och har ett ömsesidigt ansvar för varandra innebär att Sverige måste kunna engagera sig för insatser för fred och säkerhet även i geografiskt avlägsna konflikter. Säkerheten i Europa bör lösas med en gemensam säkerhets- och försvarspolitik inom EU. Sverige bör ta aktiv del i EU:s arbete med krishantering, samt förstärka OSSE:s och Europarådets viktiga konfliktförebyggande arbete. EU måste i sin tur ta ett större ansvar för säkerheten utanför unionens territorium. EU:s egen säkerhetsstrategi anger inriktningen. Sverige bör auktorisera FN:s roll inom den globala säkerhetspolitiken och främja FN:s förmåga att hantera regionala kriser, också i samarbete med regionala organisationer inom ramen för kap 8 i FN-stadgan. Sveriges utrikespolitik för fred och säkerhet ska präglas av internationellt samarbete för människors fred och säkerhet i vår omvärld.

Terrorismen har blivit 2000-talets säkerhetspolitiska gissel. Terroristerna använder helt oskyldiga människor som måltavlor i syfte att uppnå politiska mål. Det krävs ett ökat internationellt samarbete, mellan såväl nationella underrättelsetjänster som olika säkerhetspolitiska organ, för att förebygga och förhindra terroristattacker. Kristdemokraternas syn på kampen mot terrorism redovisas i en särskild motion.

En stabil fred bygger på respekt för mänskliga rättigheter, demokrati, fredlig konfliktlösning, rustningskontroll och internationellt samarbete. Att förebygga konflikter förblir den stora utmaningen eftersom oändligt lidande och förstörelse då kan undvikas. Här behövs samarbete inom FN, regionala organisationer som EU och i bilaterala nätverk och kontakter.

6 Internationellt samarbete

För att främja global fred, frihet och mänskliga rättigheter, samt en hållbar ekologisk, social och ekonomisk utveckling krävs det ett förbättrat internationellt samarbete. Sverige kan genom en sammanhållen utrikespolitik vara än mer pådrivande i avgörande frågor på en rad olika arenor; inom FN för det globala samarbetet, inom EU för det europeiskt regionala och inom Norden för närområdet.

Fel! Okänt namn på

6.1 Samordning med globala aktörer

Det är inte enbart nationalstaterna som har makten och avgör utvecklingen. Näringslivet och de multinationella företagen har vuxit fram som stora regionala och globala aktörer. Även mellanstatliga organisationer och icke-statliga organisationer har flyttat fram sina positioner. Konsekvenserna blir att internationellt samarbete idag inte enbart handlar om staters samverkan, utan också som ett samarbete mellan exempelvis parlamentariker i olika länder, näringslivet, NGO:er och andra internationella organisationer. Därmed har alla globala aktörer ett ansvar för att främja mänskliga rättigheter. Den svenska regeringen bör utveckla bättre relationer med näringsliv och organisationer för internationell samverkan, såväl nationellt som globalt. I samma anda som FN:s Global Compact och Amnesty Business Groups, har den svenska regeringen upprättat ett forum för näringslivsföreträdare för att diskutera och utveckla strategier för främjandet av mänskliga rättigheter och miljö. Det är viktigt att regeringen inte stannar vid detta första steg, utan håller en levande dialog med näringslivet.

6.2 Samordning på global nivå

I den globala politiken finns en lång rad utmaningar och sakområden som kräver ett bättre internationellt samarbete. I vissa fall handlar det om att effektivisera arbetet inom befintliga organisationer, men oftast är det den politiska viljan hos medlemsstaterna och regeringarna som behöver stärkas. På den internationella arenan finns det en mängd olika samsamarbetsorgan för att hantera frågor inom bland annat miljöområdet, utvecklingsarbetet, handelsrelationer, säkerhetspolitiken, flyktingfrågor och mänskliga rättigheter. Karaktäristiskt för hela den internationella arenan är den bristande samordningen. Handelsfrågorna behandlas bl.a. inom WTO och UNCTAD, bistånd inom UNDP samt regionala och nationella organ. Samordningen måste förbättras. Miljöfrågorna saknar en effektiv global organisation och lever i sin egen värld utan effektiv samverkan med handels- och utvecklingsfrågor. Säkerhets-, katastrof- och fredsarbetet sköts mestadels av andra specifika organisationer, ofta skilda från övriga viktiga områden. Flera organ och kommittéer för mänskliga rättigheter, inklusive UNHCR och ILO, verkar i realiteten också var för sig.

Vi ser ett stort behov av förbättring och samordning av det internationella samarbetet. Det handlar inte om att skapa en gemensam organisation för allt, eller att lägga allt under FN-systemets tak, utan om att finna naturliga samsamarbetsformer mellan befintliga organ. Den svenska regeringen måste verka för en ökad global samordning för handels-, bistånds- och miljöfrågor. Politiken för global utveckling kan kanske användas som ett exempel när den väl är konkretiserad. Den svenska regeringen borde även verka för att mer integrera de olika delarna av det globala fredsarbetet, det vill säga de fredsuppbyggande, fredsskapande och fredsbevarande elementen.

6.3 Samordning av Sveriges utrikespolitik

6.3.1 Svensk ministerfunktion för mänskliga rättigheter

Som tidigare sagt är det alldeles nödvändigt att den svenska utrikespolitiken fullt ut genomsyras av mänskliga rättigheter. Att Sverige för närvarande inte har en särskild MR-minister är beklagligt. Vi anser att det behövs en ledande och övergripande MR-funktion, förslagsvis inom Statsrådsberedningen, med en direkt koppling till berörda departement och nedan nämnda myndigheter m.fl.

Den ska ta fram strategier och handlingsplaner samt följa upp hur främjandet av mänskliga rättigheter sker inom de olika politikområdena. Kravet på en sådan funktion bör höras för att på ett effektivt sätt kunna omvandla intentionerna med den nya politiken för global utveckling (PGU), i praktisk handling.

6.3.2 Centrum för internationell fredsutveckling

Det finns ett behov av att Sveriges internationella fredsarbete effektiviseras. Detta kan ske genom att det inrättas ett kombinerat civilt och militärt centrum för internationell fredsutveckling i Sverige; till vilket förslagsvis Sida, Swedint, Folke Bernadotteakademien, Utrikespolitiska Institutet och Sipri med flera organisationer bör knytas.

7 Förenta nationerna

Förenta nationerna (FN) är världens viktigaste internationella organisation – både som idé och genom sin verksamhet. Men organisationens ställning måste stärkas. Trots en unik möjlighet att efter det kalla krigets slut inta den roll som FN från början var tänkt att besitta, det vill säga som väktare för världsfreden, har en rad av misslyckanden under 1990-talet lett till att FN:s relevans och möjligheter ifrågasatts då organisationen har visat sig oförmögen att förhindra vissa krig och konflikter. Kritik har även riktats mot organisationens effektivitet. Arbetet med att modernisera FN går alldeles för trögt.

FN behövs för att förebygga och lindra krig och katastrofer, för att främja mänskliga fri- och rättigheter samt för att leda och stödja arbetet för hållbar utveckling baserat på såväl miljömässiga som sociala kriterier. Därför måste FN och dess institutioner reformeras för att klara de politiska, sociala, kulturella och miljömässiga utmaningar som globaliseringen och integrationen av världsekonomin ställer oss inför, speciellt då vissa medlemsstater sviker i det globala ansvaret. Vi har i flera år pekat på ett antal prioriterade områden:

1. FN-systemet behöver en omfattande översyn, men i första hand biståndsverksamheten och FN:s olika specialorgan.
2. Styrelserna i de olika FN-organen måste effektiviseras.
3. Rekryteringsprocesserna till de olika FN-organen måste professionaliseras.

Fel! Okänt namn på

4. Rivaliteten mellan olika FN-organ måste motarbetas och förebyggas.
5. Managementkulturen i de olika FN-organen måste förändras. Beslutsprocesserna är för omständliga.
6. Det civila samhället (t.ex. enskilda organisationer och företag) måste få ökat inflytande över FN:s olika organ.
7. Sverige bör ta initiativ till en reformering av säkerhetsrådets sammansättning, beslutsregler och vetorätt.

8 Europeiska unionen

För Kristdemokraterna är Europasamarbetet framför allt ett konkret uttryck för gränsöverskridande broderskap och solidaritet samt insikten om vårt ömsesidiga beroende av internationell samverkan för fred, trygghet och en bättre miljö.

Europeiska unionen har utvecklats till ett långtgående samarbete som har politiska, ekonomiska, sociala, kulturella, miljömässiga och andra dimensioner. Sverige tillhör den europeiska värdegemenskapen, och ska därför vara en aktiv part i arbetet att bygga trygga och goda samhällen i Europa och bortom Europas gränser. Kulturellt utbyte, samordning av arbetsmarknadspolitik, gemensamma insatser i krishärddar och gemensamma miljöprogram är bara några exempel.

EU är ett reglerat samarbete, med gemensamma regelverk, vilka utarbetas och kontrolleras av starka institutioner med fastlagda uppgifter. Denna s.k. gemenskapsmetod är nyckeln till EU:s framgång. Samtidigt är det viktigt att europeiska institutioner inte tar över uppgifter som en lägre nivå klarar att lösa på ett ändamålsenligt sätt. Unionen måste alltså respektera subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna och definiera sina egna uppgifter tydligare. Kristdemokraternas syn på EU redovisas i särskild motion.

9 Nordiskt samarbete

Det internationella samarbetet är viktigt också i närområdet. Det är här som Sverige har störst möjlighet att påverka. Att ta ansvar för en positiv social och ekonomisk utveckling och främja mänskliga rättigheter i närområdet tillsammans med våra grannländer, ligger helt i linje med den regionala ansvarsfördelningen inom bl.a. FN. Samarbetet i Norden och Baltikum, övriga Östersjöområdet och Barentsregionen är av största vikt och behöver utvecklas ytterligare.

Det nordiska samarbetet har varit lyckosamt på en lång rad områden. Den fria rörligheten av människor samt gemensamma satsningar inom viktiga politikområden som miljö och utbildning är några tydliga exempel. Det nordiska samarbetet vilar på en grundval av ett gemensamt kulturarv och en gemensam historia. Det finns en stor värdegemenskap kring människosynen,

och framför allt kring demokratin och den folkliga förankringen i politiken. Kristdemokraterna vill därför även fortsättningsvis utveckla och fördjupa samarbetet i en tid med nya förutsättningar och nya möjligheter.

De viktigaste frågorna i närområdet är utveckling för hållbar utveckling, demokrati och mänskliga rättigheter i närområdet. Framför allt måste barn- och kvinnohandeln, s.k. trafficking, stoppas. Miljöfrågorna är avgörande för framtiden, och här behövs ett intensivt samarbete inom hela Nordeuropa, mellan regeringar, parlamentariker, näringslivet och organisationer.

10 Utrikesförvaltningen

Regeringen har allvarligt försämrat Sveriges internationella kontaktytor genom att lägga ned ambassader. Kristdemokraterna anser att värdet av Sveriges ambassader är större än någonsin i vår globaliserade samtid. I en tid av snabbt, överväldigande och förvirrande informationsflöde är det helt nödvändigt att ha personal på plats, som förmår att skilja de väsentliga händelserna från de mindre väsentliga, och som kan knyta avgörande personliga kontakter.

Regeringen bör hellre välja att dra ned personal på de stora ambassaderna än att helt lägga ned små representationer.

10.1 EU:s kandidatländer och Vitryssland

Kristdemokraterna anser att Sverige av princip bör ha ambassader i EU:s samtliga kandidat- och anslutningsländer. En alternativ framtida lösning är givetvis att utveckla konceptet med gemensamma "EU-ambassader".

10.2 EU-ambassader och gemensam EU-diplomati

De fem nordiska ambassaderna inom Berlinanläggningen inklusive det gemensamma huset för utställningar, konferenser, viseringskansli m.m. har gett Sverige en uppmärksamhet som vi inte kunnat uppnå ensamma. De mycket positiva erfarenheterna från Berlinanläggningen bör tas till intäkt för att vidareutveckla konceptet. Kristdemokraterna ser gärna att gemensamma ambassader för flera EU-medlemsländer etableras på sikt. Precis som i fallet med en nordisk ambasad torde samordningseffekterna vara betydande.

Inom EU växer ett ökat samarbete kring diplomatin fram. Framför allt är det kommissionens kapacitet och resurser som en diplomatisk aktör utanför Europa som diskuteras. Då EU-kommissionen förbättrar sin förmåga att göra viktiga analyser och landrapporter, samt ökar sin representativa roll, bör det finnas möjligheter för Sverige som EU-medlem att dra nytta av detta. Det handlar inte om att EU-kommissionen på något sätt skall ersätta det nationella behovet av bilaterala diplomatiska relationer, men däremot kan Sverige ännu mera dra nytta av rapporter som skrivs inom EU och utnyttja EU-kontor i de

Fel! Okänt namn på

länder där Sverige idag saknar representation. I framtiden kan det således bli tal om att "slå ihop" ambassader mellan EU-medlemmar i stil med den fysiska integreringen av de nordiska ambassaderna i Berlin. Kristdemokraterna anser att regeringen redan idag bör utreda möjligheterna för dels en fysisk integrering av flera EU-medlemsländers ambassader, dels hur Sverige i ökad utsträckning kan dra nytta av EU-diplomatin.

10.3 MR- och miljöattachéer

Det är av yttersta vikt att främjandet av mänskliga rättigheter genomsyrar hela den utrikespolitiska verksamheten. Därför räcker det inte med att skriva vackra ord i handlingsprogram, utan det måste även praktiseras inom utlandsmyndigheterna. Inom det militära och säkerhetspolitiska området har man på vissa strategiskt valda ambassader placerat militärattachéer. Detta för att främja viktiga säkerhetspolitiska relationer med andra stater, samt att följa utvecklingen på plats i viktiga regioner. På ett liknande sätt bör Sverige även ha MR-attachéer utplacerade på viktiga och strategiskt valda ambassader, dvs. där det anses som särskilt nödvändigt för att följa utvecklingen kring de mänskliga rättigheterna. Detta skulle främja bevakningen i specifika regioner, samt underlätta samarbetet med svenska internationella företag och svenska frivilligorganisationer på plats, liksom samarbetet och koordineringen med internationella organ och organisationer. Kristdemokraterna föreslår att förut-sättningarna för att utse MR-attachéer bör utredas.

Lika viktigt som att förbättra den svenska utrikesförvaltningens bevakning, kompetens och externa samarbetsmöjligheter för mänskliga rättigheter, är bevakningen av globala miljöfrågor. På ett liknande sätt som MR-attachéer kan inrättas vid lämpliga ambassader, så kan även miljöattachéer inrättas. Detta är särskilt viktigt i ofta utsatta naturkatastrofområden, i regioner där miljöförstöringen är extremt påtaglig, eller där stora internationella insatser görs för miljösäkerhet.

10.4 Integrering med handels- och exportfrämjande verksamhet

Under åren 1991–1994 genomfördes en sammanslagning av utrikesmyndigheterna och biståndsverksamheten. Så kallade biståndsambassader upprättades. På ett liknande sätt anser vi att regeringen bör se över möjligheterna att integrera den handels- och exportfrämjande verksamheten med utrikesförvaltningen. Med många länder och regioner så är den dominerande verksamheten i utrikesrelationerna främst det ekonomiska samarbetet, och utrikesrepresentationen handlar i mångt och mycket om att främja svenska handels- och exportintressen. Det sker ibland ett dubbelarbete mellan Sveriges ambassader utomlands och till exempel olika handelskammare och exportråd. Vi anser att möjligheterna att mer integrera svenska handelsfrämjande organ med ambassaderna, för att ytterligare främja en samordnad utrikespolitik, bör ses

Fel! Okänt namn på

över, framför allt i ekonomiska starka nationer samt i länder där bistånds- och handelspolitiken i ökad utsträckning bör samordnas.

Stockholm den 26 september 2005

Holger Gustafsson (kd)

Rosita Runegrund (kd)

Else-Marie Lindgren (kd)

Mats Odell (kd)

Tuve Skånberg (kd)

Ingvar Svensson (kd)

Erling Wälivaara (kd)

Annelie Enochson (kd)

Gunilla Tjernberg (kd)

Alf Svensson (kd)